

Advies Stadsdeelcommissie

A m s t e r d a m C e n t r u m

Stadsdeel	Amsterdam Centrum
Opgesteld door SDC-leden	Monique Hollenkamp, Elise Aarnink (VVD) en Michel van Wijk (BA)
Datum commissievergadering	16 maart 2026
Onderwerp	Herinrichting Piramideplein

‘VOOR WIE IS HET PLEIN?’

Dit is de vraag waarmee de rapportage van Bureau Speelplan over de voetbalkooi op het Piramideplein eindigt. Die vraag is niet voor niets gesteld.

Perspectieven sluiten elkaar uit

Uit onderzoek blijkt dat de verschillende ambities voor het plein – sport, spel, voor alle leeftijden, verblijf en leefbaarheid – moeilijk te verenigen zijn met de huidige omvang en het gebruik van de voetbalkooi. Met name de geluidsbelasting en de pieken daarin maken dat het huidige formaat kooi niet goed past in een gezonde leefomgeving voor omwonenden. Speelplan concludeert dat de perspectieven van een buurtplein en een straatvoetbalplein ‘elkaar lijken uit te sluiten’.

‘Piekgeluiden technisch niet op te lossen’

Speelplan verwijst daarbij naar geluidsmetingen van onderzoeksbureau Auditum. Zelfs wanneer de kooi zou worden uitgevoerd met de best mogelijke materialen en een sterk geluiddempende ondergrond, blijven de gemeten piekgeluiden zeer hoog. Die pieken worden vooral veroorzaakt door het schreeuwen van volwassenen tijdens het voetballen. Dat type geluid is technisch niet op te lossen. Daarmee is een intensief gebruikte grootstedelijke straatvoetbalvoorziening op deze plek moeilijk te verenigen met de leefkwaliteit van omwonenden.

Geen aanvullend onderzoek gedaan

Vanwege de onverenigbaarheid van doelgroepen, stelt Bureau Speelplan, moet bij de toekomstige inrichting eerst de vraag worden beantwoord: **Voor wie is het plein? Helaas is de het advies van Speelplan voor aanvullend onderzoek** over voor wie het plein nu eigenlijk is door het stadsdeel niet gehonoreerd. Het blijft dus gissen. Niet voor het DB want dat vindt dat het plein in al zijn inclusiviteit voor iedereen moet zijn. Dat leidt meestal tot versnippering. Strategie is kiezen wat je niet doet.

Sport- en speeltuin op een fantastisch buurtplein

Als het Piramideplein bedoeld is als buurtplein, vraagt dat om een andere inrichting. Sport en spel blijven belangrijk, maar in een vorm die past bij de schaal van het plein en de omgeving. Een grootstedelijke voetbalvoorziening kan op deze plek niet langer worden gezien als gewenst. Voor volwassenen-straatvoetbal zijn bovendien, met 17 plekken in de stad, voldoende voorzieningen.

KNVB-richtlijnen voor Futsal (2024/2025)

Het Principebesluit (juli 2025) spreekt van een ‘KNVB-norm’ voor een Futsal. De KNVB-richtlijn is simpel. De maximale afmeting van een voetbalveld is 42x25 m, de minimale 25x16 m. Over straatvoetbal zegt de KNVB: **“Het blijft straatvoetbal en dus hoeft het niet aan officiële regelgevingen te voldoen.”**

Sportveld Piramideplein

De KNVB- norm van 25x16 meter is precies het formaat sportveld dat wij voor het Piramideplein voorstellen. Het formaat is niet alleen mogelijk, maar ook veel beter passend bij het karakter van het plein. Op veel plekken, ook in Amsterdam, speelt de jeugd er 5x5 straatvoetbaltoernooien.

Advies Stadsdeelcommissie

Amsterdam Centrum

Richard Krajicek Foundation sportveld 25x16 m – Karel Doormanplein Amsterdam West

De voornaamste doelgroep

De belangrijkste gebruikers van het plein zijn de jeugd uit de buurt en de leerlingen van de omliggende basisscholen. Zij gebruiken het plein tijdens schoolpauzes en na schooltijd. In de huidige situatie blijkt dat kinderen geregeld lang moeten wachten omdat volwassenen de kooi gebruiken, of gewoon zelfs niet aan de beurt komen. Zo werkt de wet van de straat.

Onderzoek: Wat vraagt de jeugd?

‘Kinderen zien De Piramide als een plek met veel groen die leuker, veiliger en avontuurlijker kan worden, met meer ruimte om te spelen, te ontdekken en samen te komen. Ze willen een speeltuin waar je niet wordt weggestuurd, waar je je welkom voelt en zonder zorgen kunt spelen.’

230 m² extra ruimte

Met een groot sportveld van 26 x 15 meter komt ongeveer 230 m² extra ruimte vrij. Die ruimte kan goed worden gebruikt voor groen, spelen, verblijf en ontmoeting. Zo ontstaat een plein dat niet alleen ruimte biedt voor sport en spel, maar ook voor een natuurlijke speelomgeving, zitplekken en vergroening. Daarmee kan het Piramideplein de komende 40 jaar weer uitgroeien tot een écht plezierig buurtplein voor velen en hoeft de vraag ‘Voor wie is het plein’ niet meer te worden gesteld.

Geluidsonderzoek - Akoestische Simulatie

Tijdens SDC-vergaderingen met dit onderwerp als agendapunt werd veel gesproken over geluidsbelasting en het formaat van de voetbalkooi. Wat wordt gemist is een belangrijke tussenstap om als SDC een weloverwogen advies te kunnen geven, namelijk een gedegen akoestisch geluidsonderzoek naar de toekomstige situatie en welke dB-norm acceptabel is.

Aangezien:

- Auditum stellig is in zijn onderzoek en meldt dat piekgeluiden tot 110 Db niet technisch kunnen worden opgelost door geluidsarme materialen voor kooi en ondergrond;
- Het Geluidburo in eerste instantie ook hoge piekwaarden noteerde en op verzoek van het stadsdeel een extra meting deed op een plek op grotere afstand tot het flatgebouw, en toen niet verbazend tot een andere maximumwaarde kwam;

is er behoefte aan een derde onafhankelijk geluidsonderzoek. Een akoestische simulatie, die voorafgaand aan de opdrachtverlening voor kooi en ondergrond wordt verricht door een gerenommeerd geluidsadviesbureau, zoals ingenieursbureau Peutz.

Advies Stadsdeelcommissie

Amsterdam Centrum

Het onderzoek naar geluidreducerende maatregelen, geluidsarm materiaal en geluiddempende ondergrond in een reële klankkast-situatie zoals die van het Piramideplein, is nog niet uitgevoerd. Bij genoemd geluidsonderzoek is het van belang te meten welke kooi-opbouw in een nagebootste Piramideplein-omgeving de grootste geluidreductie geeft:

- o op gemiddeld en piekgeluid,
- o op maaiveld- en gevelniveau
- o bij gemiddeld en intensief gebruik.

Als duidelijk is in hoeverre geluidreducerende maatregelen effect hebben op een toekomstige situatie, en of het geluidsniveau binnen de norm blijft, kan worden beoordeeld of het formaat van de voetbalvoorziening (kooi) passend is.

Serieuze vergroening

Wat ook ontbreekt is een serieuze visie op vergroening van het plein. Het kleine percentage vergroening dat in de plannen wordt toegevoegd kan niet worden beschouwd als voldoende, zeker niet als je het coalitieprogramma erbij pakt en de tekst leest: 'Het groenbeleid in Amsterdam Centrum richt zich op het vergroten van de leefbaarheid, biodiversiteit en klimaatadaptatie. Het doel is een "stad in het groen" met voldoende verblijfsruimte voor mens en dier.' Deze visie is niet terug te zien in de huidige plannen. In dit licht moet het staddeel veel meer ambitie tonen en uitdragen op het gebied van vergroening van deze locatie. Immers, nu is het de kans om een voornamelijk betonnen plein écht te vergroenen.

Het is te overwegen om bij vergroening van plein en gebouwen bij voorkeur gerenommeerde partijen te betrekken, zoals Matthias Lehner met expertise op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit en Helga Fassbinder, stedenbouwkundige met expertise in groene stadsvernieuwing.

Zowel geluidsimulatie onderzoek als serieuze ambitie op vergroening zijn meegenomen in dit advies. De bewoners verdienen immers een zo goed mogelijke bescherming van hun leefomgeving.

Tot slot een out-of-the box idee dat het geluid zeker zal reduceren.

Advies Stadsdeelcommissie

Amsterdam Centrum

ADVIES SDC-Centrum aan het Dagelijks Bestuur inzake herinrichting Piramideplein

16 maart 2026

Een plein waar gespeeld en gesport wordt, brengt geluid en levendigheid met zich mee. Dat hoort bij een stad waarin ruimte is voor kinderen, jongeren en ontmoeting. Tegelijkertijd vindt de commissie dat nieuwe voorzieningen goed moeten passen bij de schaal van het plein en de directe woonomgeving.

Het huidige ontwerp probeert twee verschillende functies op één plein te combineren:

- een grote straatvoetbalkooi voor wedstrijden met name door jeugd 16/18 en volwassenen
- een buurtplein met ruimte voor sport en spel voor de buurtjeugd en leerlingen van de buurtscholen, voor jeugdwedstrijden en toernooien en voor ontmoeten in t groen.

Het niet (kunnen) kiezen tussen doelgroepen (focusloosheid) kan leiden tot een gebrekkige strategie.

Zowel de stedelijke ambitie voor straatvoetbal als de behoefte aan een buurtplein kunnen naast elkaar bestaan als deze functies op verschillende plekken passend bij de ambitie worden gerealiseerd. Een sportveld voor de jeugd t/m 15 jaar op het Piramideplein en een straatvoetbalkooi voor oudere jeugd en volwassenen zoals voorgesteld op locatie CS IJzide Noordoost.

De voetbalkooi van 630m² beslaat een substantieel deel van het plein, waardoor:

- het verharde oppervlak te groot blijft, ook omdat de kooi niet de enige verharding is;
- de kooi op ongeveer 8 meter van de balkons staat;
- de ruimte voor vergroening minimaal is;
- de geluidsbelasting voor direct omwonenden groot blijft;
- de druk van gecombineerde overlast (voor- en achterkant flat) te groot en zeer slecht is voor de gezondheid.

De inzichten over leefbaarheid, groen en geluid zijn sinds vergelijkbare projecten uit de jaren 80 ingrijpend veranderd. *Anno nu is het vinden van een goede balans tussen sporten, spelen, groen, verblijven, ontmoeten en een gezonde woonomgeving hét uitgangspunt.* Het Piramideplein kan en moet veel groener dan het % dat nu in de plannen staat.

Uit gesprekken met scholen, kinderen en buurtbewoners blijkt bovendien dat vooral behoefte bestaat aan primair een groene en gevarieerde sport- en speelplek voor jeugd, waarin spelen in het groen prominent naar voren komt.

Er zijn nog wat ontbrekende aspecten in de plannen van het DB, zoals

- een nog aan de SDC voor te leggen serieuze visie op vergroening van het plein;
- een gedegen akoestische simulatie, die voorafgaand aan de opdrachtverlening voor kooi en ondergrond wordt verricht door een gerenommeerd ingenieursbureau;
- een dB-norm te bepalen, waarboven – indien structureel – het geluidsniveau als te hoog wordt beschouwd, wat aanleiding zou kunnen zijn om de plannen aan te passen of te heroverwegen.

Advies Stadsdeelcommissie

A m s t e r d a m C e n t r u m

DE STADSDEELCOMMISSIE ADVISEERT HET DAGELIJKS BESTUUR DAAROM:

1. Het Piramideplein primair in te richten als buurtgericht speel- en verblijfsplein, met een sportveld van het formaat van maximaal 25 x 16 meter, waarop verschillende vormen van sport en spel primair voor de jeugd t/m 15 jaar mogelijk zijn.
2. De ongeveer 230 m² extra ruimte die hierdoor vrijkomt te gebruiken voor groen, spelen en ontmoeting, zodat sport, verblijf en leefkwaliteit beter in balans zijn.
3. De sluitingstijd van 20.30 uur te handhaven en met het buurthuis afspraken te maken over het sluiten van de hekken en toezicht op het plein, zodat het na sluitingstijd ook daadwerkelijk rustig blijft.
4. Voorafgaand aan opdrachtverlening een gedegen akoestische simulatie, naar geluidreducerende maatregelen, geluidsarm materiaal en geluiddempende ondergrond, in een reële klankkast-situatie zoals die van het Piramideplein, te laten doen door een gerenommeerd ingenieursbureau als Peutz.
5. Ervoor te zorgen dat bedoeld onderzoek minimaal informatie geeft over welke kooi-opbouw in een nagebootste Piramideplein-omgeving de grootste geluidreductie geeft:
 - op gemiddeld en piekgeluid,
 - op maaiveld- en gevelniveau,
 - bij gemiddeld en intensief gebruik.
6. Een dB-norm te bepalen, waarboven het geluidsniveau – indien structureel – als te hoog wordt beschouwd wat aanleiding zou kunnen zijn om de plannen aan te passen of te heroverwegen.
7. Een toekomstige sportvoorziening op het Piramideplein te voorzien van de best mogelijke, geluidsarme materialen en ondergrond, die als het beste beoordeeld uit het onderzoek komen, ongeacht om welke sportvoorziening het gaat.
8. Meer ambitie te tonen en uitdragen op het gebied van vergroening van deze locatie en een serieuze visie op vergroening van het plein te ontwikkelen en het plein in te richten met een maximaal % groen - strategisch geplaatst zodat het écht als natuurlijke geluidsbuffer kan werken.
9. Te overwegen om m.b.t. de vergroening van plein en gebouwen bij voorkeur gerenommeerde partijen te betrekken met expertise op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit, stedenbouw en stadsvernieuwing, bijvoorbeeld degenen genoemd in dit document.
10. Geluidwerende maatregelen (anders dan suskasten e.d.) voor te stellen t.b.v. de woningen direct grenzend aan het plein. Het moeten maatregelen zijn waar bewoners baat bij hebben in de periode 1 april tot 1 oktober wanneer op het plein het meest wordt gevoetbald.
11. a) Bij de bouw van het buurthuis in te zetten op gevel- én dakgroen, zodat de plek niet alleen levendig maar ook klimaatbestendig wordt. Dit is met name van belang voor die flatbewoners die in de nieuwe situatie uitkijken op een blinde muur van het buurthuis;

b) Te bezien of ingezet kan worden op een dak- en/of geveltuin op een te plaats en sportvoorziening.